

«NÜÜD PEAN ISE OTSUSTAMA»

TRIINU on Kärkla neu. Siin sündinud, kasvanud ja koolis käinud. Tema ema Ruth Vahter töötab tarbijate kooperatiivis ja on põline Kärkla inimene. Isa, Sulev Vahter, päritolult saarlane, on «Hiiu Kaluris» laevaremondimehaanik. Triinul on noorem vend Mihkel ja väikeõde Maris. Nende kodu asub Kärkla ühes varjulisemas paigas Lodju tänavas, kus isa oma kätega on ehitanud ilusa suure maja.

Kui kuu tagasi anti Kärkla Keskkooli saalis 43. lennu lõpetajatele kätte lõputunnistusi, kutsuti Triinu-Liis Vahter tunnistust vastu võtma XII-b klassi nimekirja järgi.

MILLINE TUNNE ON NÜÜD, PÄRAST KOOLI LÕPETAMIST?

Kuidagi kurb on mõelda, et ei peagi enam oma vanasse armsasse kooli minema. Kahju on just oma klassist. See oli meil põhiliselt tüdrukute oma, ainult kolm poissi hulgas, Tore klass oli.

Tunne? Noh, kuidas öelda? Äkki on sellise suure inimese tunne, et keegi sind enam ei käsi ja nüüd pead ise otsustama, mida teha. Aga teisest küljest on see väga ilus, et oled ise enda peremees.

MIDA ANDIS SULLE KESKKOOL?

Õppimisega mul suuremaid raskusi ei olnud, sain enamasti neljad-viied. Tegemist oli ainult matemaatikaga, see soon on mul kehv. Kui meid pärast algkooli klassidesse jaotati, valiti inglise keele klassi paremad õpilased. Sellest ka meie b-s tüdrukute ülekaal. Mul on hea meel, et ma just sellesse klassi sain.

Minu lemmikaineks on kirjandus ja siin pakkus keskkool küllalt huvitavat. Palju avardas silmaringi kunstiajalugu, mida andis õpetaja Teras. Nüüd on selline tunne, et kool võinuks siiski rohkem anda ja just selliste fakultatiivsete ainete kaudu.

ÕPPIMINE OLI NEED AASTAD SINU TÖÖ. AGA MIS SIND PEALE TÖÖ TÕMBAS?

Koolipäevil oli mul kaks jumalat, keda tahtsin teenida. Üks neist oli kunstiring ja teine kooliteater. Enamasti alustasin kooliaastat kunstiringis. Seal sai joonistada, voolida. Tegin kõike innuga. Siis aga kutsuti mind poole aasta pealt näiteringi. Kahte nii suurt asja õppimise kõrvalt teha ei jõudnud. Seepärast tuli ikka kunstiringiga

hüvasti jätta. Nüüd on küll kahju, et see nii läks.

KAS SIIS KOOLITEATER RÕÖMU EI PAKKUNUD?

Oi, pakkus küll. Aga ta võttis mu aja tervelt ära. Esimest korda kutsuti mind näitemängu tegema, kui olin VIII klassis. Ave Alavainu lavastas tookord Hiumaa kooliteatris üht koolilaste lugu, mille nimi oli «Must ja valge». Minule anti seal jutustaja osa. See oli pikk ja raske tükk. Tulin koju ja nutsin, sest kartsin, et ei saa seda kunagi selgeks ja tahtsin järgmisel päeval osast ära öelda. Aga siis võtsin oma jonni kokku ja püüdsin asja selgeks saada.

Järgmisel aastal juhtus nii, et mind ei kutsutud näiteringi. Siis oli mul juba kahju ja kadestasin neid, kes kooliteatri järjekordse tükiiga lavale said. Aga nüüd kolm viimast aastat olen jälle tegijate hulgas olnud. Nende aastatega on kooliteater mänginud «Kõlakaid», «Juuditit» ja «Põletatud oranži». Mulle on peaaegu neis kõigis suuremad osad sattunud.

MIS NEED OSAD ON SULLE ANDNUD? MILLINE ENDALE ENAM MEELDIS?

Meeldis? Ei oskagi öelda, sest Juudit ja «Põletatud oranži» Marina on mõlemad dramaatilised, kuid täiesti erinevad kujud. Mõlemad rollid olid raskest, nõudsid tööd, aga andsid ka endale midagi. Kui ma olin Marina osa esimest korda läbi lugenud, tundus see kole raske ja mul oli hirm, et ei oska seda tabada. Tekst oli keerukas ja mahuks. Koletult raske oli sisse elada, sest laval ei pidanud igas pildis olema mitte ainult ise kleidiga, vaid ka ise näoga, hoopis teistmoodi.

Ave õpetas küll, mida tuleb teha, aga kuidas teha, seda ei õelnud keegi, tuli ise mõelda

ja leida. Talvel mõtlesin endamisi, et kui ma selle Marina rahuldavalt ära teen, keskkooli lõpetamisega ka hasse, siis olen kevadeks omadega mäel.

Peale proovide tuli Marina-ga ka kodus kõige rohkem tööd teha. Kui lõpuks järg esietenduseni jõudis, siis olin Marina nii leidnud, et ma tõesti ei näinud, kes seda vaatamas oli ja kuidas publik reageeris, ehkki lava ja saal olid väikesed. Kes meie õpetajaist vaatamas käisid, kuulsin teistelt.

Enda meelest läks mu Marina kõige paremini Rakveres kooliteatrite festivalil, kuigi tuli mängida hommikul kell 9.

Kogu see suur töö osa kallal haris ka ennast ja õpetas rohkem kui teised senised osatäitmised. Ei nii palju vaeva sai näha ja see lõpptulemusena korda läks, meeldis ka Marina kõige rohkem.

PALJU TEDA MÄNGIDA SAI?

Kut ma ei eksi, siis kokku viis korda. Sellest on tegelikult kahju, et nii suur töö sai tehtud ja rohkem esineda ei saa. See on üldse kooliteatri puudus, et igal aastal õpitakse ainult festivalideks ja muul ajal nagu ei peaks midagi tegema. Pärast viimast etendust Tallinna Draamateatris olid kõik küll väsinud ja käegaloomise meeleolus, aga nüüd on siiski tekkinud mõte seda tükkki sügisel veel mängida.

MIDA HAKKAD EDASI TEGEMA?

Tahaks midagi õppima minna, mis teatriga seotud.

Näitlejaks ei julge kohe pürgima hakata. Siiski, kui tänava oleks vastuvõtt lavakunsti, läheksin õnne proovima. Selleks andis julgust Noorsooteatri näitleja Toomas Lõhmuste, kes mind Rakveres pärast meie etendust üles otsis ja juttu ajas. Kuna aga lavakunsti alale võetakse vastu üle aasta, siis ei taha ma aastat niisama oodata ja lähen proovima Viljandi Kultuurikolledžisse. Sihiks on lavakujunduse ja butafooria grupp. Eksamid tulevad augustis.

MIDA SUVEL TEED?

Eelkõige loen kirjandust ja õpin, sest ega Viljandis ka kergesti sisse saa. 19.–25. juunini oli mul võimalus osa võtta noorte isetegevuslike näitlejate, kunstnike ja lilleseadjate laagrist Karepal. Selle korras Tallinna noorteteater «Kullo». Päevad olid seal pikad ja tihedad, kuid andsid palju. Üks liri lavastaja, kes töötab Soomes, tegi meiega hingamis- ja hääleseadeharjutusi, etüüde ning aitas füüsiliselt ette valmistada. Füüsilist ei ole kooliteatris kunagi tehtud ja ei teadnudki, et see nii vajalik on. Ka etüüde sai esimest korda harjutada.

Nõnda rääkis endast ja oma senisest tegevusest noor hiidlanna Triinu-Liis Vahter, kes kooliteatri kevadistel etendustel mitte ei mänginud ega näidelnud, vaid elas laval noorukese Marina Kleini elu Eeva-Liisa Manneri psühholoogilises draamas «Põletatud oranž».